

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาการใช้เพิ่มสะสมงานในการประเมินผล การเรียนกิจกรรมชุมนุมคณิตศาสตร์ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการประเมินผล การเรียนกิจกรรมชุมนุมคณิตศาสตร์โดยใช้เพิ่มสะสมงาน

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 โรงเรียนห่อพระ จังหวัดเชียงใหม่ ที่เลือกเรียนกิจกรรมชุมนุมคณิตศาสตร์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนกิจกรรมที่ใช้เพิ่มสะสมงานในการประเมินผล จำนวน 14 แผน ใช้เวลาในการวิจัย 12 คาบ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง โดยใช้แผนที่สร้างขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบรรยาย และเมื่อสอนครบทุกคาบแล้ว ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ นำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

1. แผนกิจกรรมการจัดการเรียนกิจกรรมชุมนุมคณิตศาสตร์ที่ประกอบด้วยเนื้อหา วิธีการสอน และการประเมินผลการเรียน โดยใช้เพิ่มสะสมงาน มีความเหมาะสม
2. นักเรียนที่ได้รับการประเมินผลการเรียนกิจกรรมชุมนุมคณิตศาสตร์ โดยใช้เพิ่มสะสมงาน มีความพึงพอใจมาก

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แยกเป็นประเด็นหลักๆ ไว้ดังนี้

1. ในเรื่องความเหมาะสมของแผนกิจกรรม แผนกิจกรรมที่สร้าง มีความเหมาะสมในการใช้ในกิจกรรมชุมนุมคณิตศาสตร์ เพราะนักเรียนมีความชื่นชอบในทุกกิจกรรม ถึงแม้จะมีบางกิจกรรมที่ทำไม่ได้คือ เกมปริศนา 1 – 9 นักเรียนไม่สามารถเล่นได้ถูกต้องทั้งหมดแม้แต่คนเดียว ซึ่งเป็นเพราะว่า เกมมีระดับความยากเกินไป ไม่เหมาะกับนักเรียนระดับชั้น ม.1 – ม.2 และเกมปริศนาซ่อนตัวเลขนักเรียนสามารถทำได้และคิดว่าถูกต้องทั้งหมดแต่เกิดข้อผิดพลาดโดยที่นักเรียนไม่ได้คาดไว้ ซึ่งเป็นเพราะว่าตัวเลขที่กำหนดไว้ในเกมนั้น มีจำนวนมากเกินไป ในการเล่นเกมนี้เป็นเกมที่ผู้เล่นต้องใช้สมาธิสูง เมื่อเล่นแล้วหยุดพัก เมื่อกลับมาเล่นใหม่จะทำให้สับสนได้

2. การประเมินตนเองของนักเรียนในการใช้เพิ่มสะสมงานนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะจะทำให้นักเรียนรู้ถึงจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง จากการประเมินตนเองของนักเรียนและการเขียนแสดงความรู้สึกต่อชิ้นงาน นักเรียนเขียนเป็นข้อความสั้นๆถึงไม่เขียนอะไรเลย (ดูตัวอย่าง ในภาคผนวก ข หน้า 94 - 98) ซึ่งอาจเป็นเพราะว่านักเรียนขาดทักษะในการเขียน และไม่รู้จะเขียนอย่างไร แต่ผลจากการตอบแบบสอบถามนักเรียนมีความพึงพอใจในการได้แสดงความรู้สึกต่อชิ้นงานในระดับมาก และจากการได้พูดคุยกับนักเรียน พบว่า นักเรียนรู้ว่าในงานแต่ละชิ้นนั้นเป็นอย่างไรตนเองมีความพอใจมากแค่ไหนและมีจุดเด่น จุดด้อยที่ตนคิดไว้แต่ไม่สามารถเขียนออกมาได้จึงได้แต่เขียนเป็นข้อความสั้นๆเท่านั้น

3. เวลาเป็นสิ่งสำคัญในการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน เพราะเป็นการประเมินจากสภาพจริง และในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมต้องใช้เวลามากในการทำความเข้าใจ แต่เวลาในการร่วมกิจกรรมมีจำกัด จึงเกิดปัญหาขึ้นในหลายกิจกรรม คือ

3.1 การส่งเพิ่มงานของนักเรียนที่มีผิดพลาดตั้งที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นเพราะว่าเวลาในการตกลงทำความเข้าใจเรื่องการทำเพิ่มสะสมงานมีเพียง 1 คาบ และอยู่ในคาบแรกนักเรียนจึงจำไม่ได้

3.2 กิจกรรมทดสอบเลขชั้น มีนักเรียนทำงานมาผิดพลาดทั้งที่ในคาบเรียนนักเรียนทุกคนสามารถต่อรูปเพื่อให้เกิดทดสอบเลขชั้นได้ ทราบหลักการ และสามารถแยกทดสอบเลขชั้นแบบต่างๆได้ถูกต้อง อาจเป็นเพราะว่าในการทำงาน นักเรียนนำไปทำที่บ้าน แล้วเกิดการสับสน เพราะทดสอบเลขชั้นที่สอนไปมีถึง 3 แบบ แต่ใช้เวลาสอนเพียงแค่คาบเดียว

4. ในการจัดกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มให้นักเรียนในคาบแรกของกิจกรรมชุมนุม แล้วมีการเรียกร้องจากนักเรียนให้มีการจัดกลุ่มใหม่ จนไม่สามารถทำกิจกรรมต่อไปได้ จึงต้องให้นักเรียนจัดกลุ่มกันใหม่ตามความพอใจ สาเหตุอาจเป็นเพราะว่านักเรียน มาจากต่างชั้นกัน และจากหลายห้องเรียนเลยยังไม่มีความสัมพันธ์กัน แล้วกลัวว่าเมื่อมีการทำงานกลุ่มผลงานที่ร่วมกันทำจะไม่ดีพอและกลัวเพื่อนจะไม่ช่วยทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้พบข้อสังเกตหลายประการซึ่งเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปศึกษาดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการคัดเลือกเกมที่ใช้ ควรเลือกเกมที่เหมาะกับระดับความสามารถของนักเรียน และก่อนที่จะเลือกควรทำการทดลองเล่นโดยใช้กับนักเรียนที่มีระดับความสามารถเดียวกัน

2. ในการทำกิจกรรมกลุ่มควรให้นักเรียนได้ทำความคุ้นเคยกันก่อนจะมีการจัดกลุ่ม และควรมีการเปลี่ยนกลุ่มบ้างเพื่อนักเรียนจะได้สนิทสนมกันทั้งชั้น ซึ่งตรงตามจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมชุมนุม

3. ก่อนการเรียนการสอนครูควรเพิ่มเวลาในการทำความเข้าใจในประโยชน์ของการประเมินตนเองของนักเรียนให้มากขึ้นและให้นักเรียนดูตัวอย่างของการประเมินตนเอง

4. ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเพื่อนักเรียนจะได้มีเวลาในการทำความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมให้มากขึ้นเพราะในบางกิจกรรมนักเรียนต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจนาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การตรวจสอบเครื่องมือโดยการส่งเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญ ควรมีเกณฑ์การประเมินที่แน่นอนให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นกรอบในการตรวจสอบ และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงในงานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม

2. การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานเป็นการประเมินผลจากสภาพจริงที่ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการพัฒนาตนเองของนักเรียน แต่ในการร่วมกิจกรรมชุมนุมมีเวลาเพียง 1 คาบต่อสัปดาห์ ระยะเวลา 1 ภาคการศึกษาจึงค่อนข้างน้อยไปสำหรับการเก็บสะสมชิ้นงาน และการฝึกฝนการเขียนประเมินตนเองของนักเรียน จึงควรมีการทำวิจัยต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา เพื่อจะได้เห็นพัฒนาการที่ชัดเจนในทุกด้าน มากกว่านี้

3. การประเมินตนเองของนักเรียน ควรมีการฝึกฝนการเขียนของนักเรียนก่อนการทำกิจกรรม เพื่อพัฒนาการเขียนประเมินตนเองของนักเรียน หรือเพิ่มชิ้นงานของนักเรียนให้มากขึ้น เพราะในงานวิจัยนี้มีชิ้นงานค่อนข้างน้อย ถ้ามีชิ้นงานมากขึ้นนักเรียนจะได้มีโอกาสในการเขียนประเมินตนเองบ่อยขึ้น อาจทำให้มีพัฒนาการในการเขียนประเมินตนเองดีขึ้น

4. ควรมีการทำงานวิจัยเพื่อศึกษาและพัฒนาการใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินผลกิจกรรมชุมนุมอื่น ๆ ต่อไป เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกิจกรรมชุมนุมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น